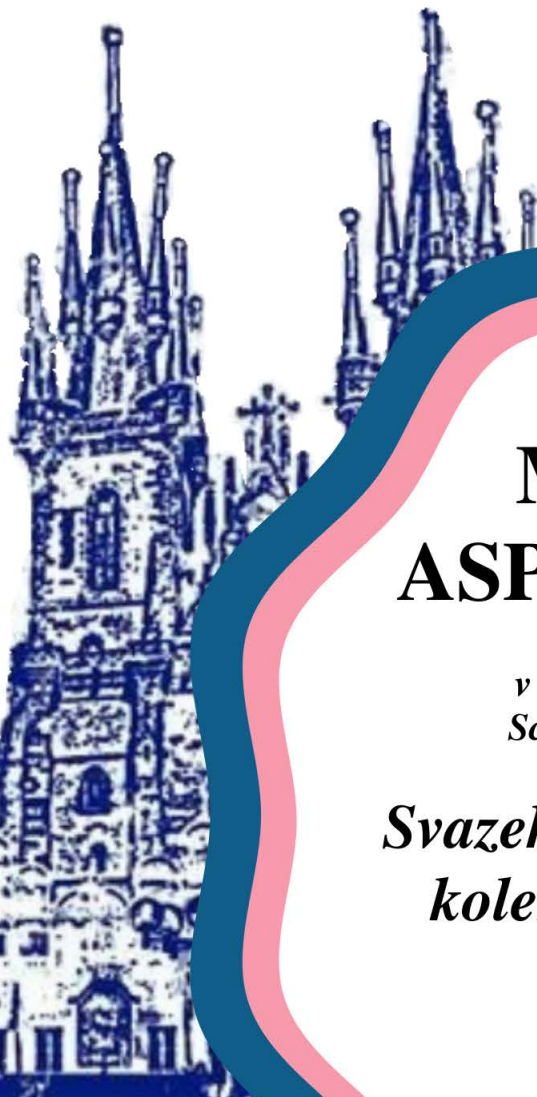




Наукoвi перспективи  
Видавничa група



# MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny  
Scientific Publishing Group*

*Svazek XXV. mezinárodní  
kolektivní monografie*



Česká republika  
2022



*Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)*  
*Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)*  
*Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)*  
*Al-Farabi Kazakh National University (Kazachstán)*  
*Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)*  
*Batumi School of Navigation (Batumi, Gruzie)*  
*Regionální akademie managementu (Kazachstán)*  
*Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve veřejné správě“*  
*(Kyjev, Ukrajina)*  
*Nevládní organizace „Sdružení vědců Ukrajiny“ (Kyjev, Ukrajina)*  
*Univerzita nových technologií (Kyjev, Ukrajina)*

*v rámci publikační skupiny Publishing Group „ Vědecká perspektiva “*

# MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*Svazek XXV mezinárodní kolektivní monografie*

Česká republika  
2022

*International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)*  
*Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)*  
*National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)*  
*Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)*  
*Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of Sciences*  
*(Baku, Azerbaijan)*  
*Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)*  
*Regional Academy of Management (Kazakhstan)*  
*Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public*  
*Administration" (Kyiv, Ukraine)*  
*Public Organization "Association of Scientists of Ukraine" (Kyiv, Ukraine)*  
*University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)*

*within the Publishing Group "Scientific Perspectives"*

# MODERN ASPECTS OF SCIENCE

*25- th volume of the international collective monograph*

Czech Republic  
2022

UDC 001.32: 1/3] (477) (02)  
C91

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.  
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42  
IČO 03562671 Česká republika  
Zveřejněno rozhodnutím akademické rady

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Zápis č. 21/2022 ze dne 8. listopad 2022)



*Monografie jsou indexovány v mezinárodním vyhledávači Google Scholar*

### **Recenzenti:**

- Karel Nedbálek** - doktor práv, profesor v oboru právo (Zlín, Česká republika)  
**Markéta Pavlova** - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (Praha, České republika)  
**Iryna Zhukova** - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)  
**Yevhen Romanenko** - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)  
**Oleksandr Datsiy** - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)  
**Jurij Kijkov** - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)  
**Vladimír Bačšín** - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)  
**Peter Ošváth** - docent práva (Bratislava, Slovensko)  
**Oleksandr Nepomnyashy** - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)  
**Vladislav Fedorenko** - doktor práv, profesor, DrHb - doktor habilitace práva (Polská akademie věd), čestný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)  
**Dina Dashevská** - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jeruzalém, Izrael)

### **Tým autorů**

C91 Moderní aspekty vědy: XXV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 553

Svazek XXV mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků imperativní sémantiky atd.

*Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a pravopis materiálů.*



# OBSAH

**PŘEDMLUVA** 10

## **ODDÍL 1. VEŘEJNÁ SPRÁVA, SAMOSPRÁVA A STÁTNI SPRÁVA**

*§1.1 ВЕРХОВНА РАДА ЛІКВІДУВАЛА ФОНД СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ (Романенко Є.О., Національний авіаційний університет, Жукова І.В., Видавнича група «Наукові перспективи»)* 11

*§1.2 DIRECTIONS FOR IMPROVING THE MANAGEMENT SYSTEM PERSONNEL IN THE SPHERE OF THE CIVIL SERVICE IN THE MODERN UKRAINE (Kuchmieiev O.O., Open International University of Human Development "Ukraine")* 26

*§1.3 СУТНІСНІ СКЛАДОВІ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА ЯК ЧИННИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСПІШНОСТІ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ (ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС) (Олькова-Михницька А.В., Київський національний університет імені Тараса Шевченка)* 35

*§1.4 БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ФАКТОР СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ (Столбовий В.М., Національна академія Служби безпеки України)* 54

## **ODDÍL 2. EKONOMIKA A ŘÍZENÍ PODNIKU**

*§2.1 ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ (Алексеева О.В., Шпикуляк О.Г., Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Мазур К.В., Вінницький національний аграрний університет, Ксенофонтова К.Ю., Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Суховій А., Національний університет біоресурсів і природокористування України)* 63





- §2.2 *ОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗБУТОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ* (Земляний Д.В., Дніпровський державний аграрно-економічний університет) 79
- §2.3 *СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ КРЕАТИВІЗАЦІЇ* (Кузнецова Н.Б., Черкаський державний бізнес-коледж) 89
- §2.4 *КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВИХ ШКІЛ ФАСИЛІТАЦІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА* (Лукашова Л.В., Державний торговельно-економічний університет) 111
- §2.5 *МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА* (Рачинська Г.В., Національний університет "Львівська політехніка", Коpecь Г.Р., Національний університет "Львівська політехніка") 131

### ODDÍL 3. PEDAGOGIKA, VÝCHOVA, FILOZOFIE, FILOLOGIE

- §3.1 *GAMIFICATION IN THE SYSTEM OF THE LATEST TECHNOLOGIES OF THE EDUCATIONAL PROCESS DURING THE PANDEMIC* (Bilushchak T., Lviv Polytechnic National University, Pedagogical University of Krakow, Sabina Kwiecień, Pedagogical University of Krakow) 142
- §3.2 *TECHNOLOGIES OF DIGITAL LEARNING DURING THE ORGANIZATION OF SCIENTIFIC AND RESEARCH WORK IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES* (Holiad I., National Pedagogical Dragomanov University, Dinko V., National Pedagogical Dragomanov University, Tropina M., National Pedagogical Dragomanov University) 154
- §3.3 *METONYMIC EPITHET AS A SPECIFIC CHARACTERISTIC OF A LITERARY TEXT* (Mukhanova O.M., National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute") 166





§3.4 ЧЕСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ЛІТЕРАТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ: 184  
165-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ФРАНТИШКА  
РЖЕГОРЖА ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ (Бурко О.В., Український  
гуманітарний інститут, Барабаш С.М., Національний  
медичний університет імені О. О. Богомольця)

§3.5 МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ЗАГАЛЬНОНАУКОВИХ 195  
ТЕОРІЙ НА ГНОСЕОЛОГІЮ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН  
(Коппель О.А., Київський національний університет імені  
Тараса Шевченка, Пархомчук О.С., Київський національний  
університет імені Тараса Шевченка)

§3.6 МІСЦЕ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 211  
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ В  
СИСТЕМІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ  
(Криворучко І.І., Уманський державний педагогічний  
університет імені Павла Тичини)

§3.7 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА В ЖИТТІ СТУДЕНТСЬКОЇ 221  
МОЛОДІ (Чепелюк А.В., Дрогобицький державний  
педагогічний університет імені Івана Франка, Піць Б.М.,  
Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу)

#### ODDÍL 4. PSYCHOLOGIE

§4.1 THE NOTION OF MOTIVATION OF SEXUAL 230  
BEHAVIOUR (Spytska L.V., Volodymyr Dahl East Ukrainian  
National University)

§4.2 МЕМ ЯК КОД ЛЮДСЬКОЇ ПОВЕДІНКИ В КОНТЕКСТІ 242  
ДИСКУРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ САМОПРОЕКТУВАННЯ  
ОСОБИСТОСТІ (Гудінова І.Л., Інститут психології імені  
Г.С. Костюка НАПН України)

§4.3 ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ СУТНОСТІ ФЕНОМЕНУ 255  
«ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО» (Процик Л.С., Державний  
науково-дослідний інститут МВС України)





**§3.6 МІСЦЕ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ  
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ В СИСТЕМІ  
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (Криворучко І.І., Уманський  
державний педагогічний університет імені Павла Тичини)**

**Вступ.** У сучасному світі, коли світ технологій безупинно змінюється, вміння адаптуватися є надзвичайно корисною і необхідною якістю. Найшвидше з усіх технологій змінюються саме інформаційні технології. Це стосується не лише апаратної частини, а й програмного забезпечення. Уміння адаптуватися до змін, рухатися в ногу з часом, тобто бути готовим до навчання впродовж життя є однією із найбільш затребуваних навичок нашого тисячоліття. Сучасний вчитель інформатики знаходиться в авангарді цих змін. Адже від нього залежить як буде сприймати ці зміни сучасне покоління.

Для швидкого реагування на мінливість світу потрібно мати відповідні якості, які будуть сприяти не лише вчасному реагуванню на зміни, але й допоможуть їх аналізувати та робити відповідні висновки. Сприяти цьому мають дослідницькі якості сучасної людини, а сучасному вчителю, зокрема інформатики вони є конче необхідними.

Відповідно до закону «Про освіту», метою освіти «є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її







европейського вибору» [8]. Реалізацію цієї мети має забезпечити компетентнісний підхід в рамках якого повинна здійснюватися підготовка фахівців у будь-якій сфері, зокрема у педагогічній.

Для впровадження якісного освітнього процесу сучасний вчитель має володіти усім набором компетентностей, який допоможе йому реалізувати зміст освіти. Однією із ключових компетентностей є дослідницька компетентність. Саме вона ставить на один щабель вище педагога, як дослідника та носія наукової думки над педагогом, який є звичайним ретранслятором знань. Метою нашого дослідження є уточнивши дефініцію понять «компетентність», «ключові компетентності», виокремити поняття «дослідницька компетентність» серед інших компетентностей, якими має володіти сучасний педагог, знайти місце поняттю «дослідницька компетентність» як ключової для майбутнього вчителя інформатики.

**Виклад основного матеріалу.** Аналіз наукових джерел свідчить про те, що питання поняття «компетентність», «ключові компетентності» та «дослідницька компетентність» досліджували такі науковці: М. Архипова, Л. Бурчак, Т. Годованюк, М. Головань, О. Коберник, Л. Козак, Н. Любчак, Т. Махомета, О. Норкіна, С. Сисоєва, Н. Сосницька, К. Степанюк, І. Тягай, М. Фролова та інші.

Адаптуючи Європейську довідкову рамку ключових компетентностей для навчання впродовж життя, що була прийнята у 2006 році, до сучасних реалій життя у 2018 році була затверджена оновлена, що підтверджує позицію ЄС щодо розуміння компетентності, як комбінації знань, умінь і ставлень. Де знання повинні охоплювати факти і дані, концепти, ідеї та теорії, що сприяють розумінню певної галузі чи предмета. Під умінями розуміють здатність здійснювати діяльність із застосуванням набутих знань для досягнення





результатів. А ставлення трактують, як образ мислення щодо дій і реагування на ідеї, поведінку осіб чи ситуації [1].

У законі України «Про освіту», компетентність трактується як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, проводити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [8].

Відповідно до Європейської довідкової рамки ключових компетентностей для навчання впродовж життя (2018 р.) – ключові компетентності – це такі компетентності, які потрібні всім індивідуумам для особистісної реалізації та розвитку, працевлаштування, соціальної інтеграції, сталого способу життя, успішного життя в мирних суспільствах, управління здоровим способом життя та активного громадянства. Вони набуваються в перспективі освіти впродовж життя, від раннього дитинства впродовж дорослого життя, а також засобами формальної, неформальної та інформальної освіти в усіх контекстах, охоплюючи сім'ю, школу, робоче місце, соціальне оточення та інші громади [1]. Але так само, як і в довідковій рамці 2006 року, у 2018 кількість ключових компетентностей не змінилася (їх налічується 8).

Відповідно до закону України «Про освіту» для забезпечення всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності потрібно сформувані у неї ключові компетентності, необхідні кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності [8].

У Концепції НУШ ключові компетентності представлені як ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку,





активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя [5].

Відповідно до Концепції НУШ ключових компетентностей, якими повинен оволодіти сучасний здобувач освіти налічується десять:

- спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами;
- спілкування іноземними мовами;
- математична компетентність;
- основні компетентності у природничих науках і технологіях;
- інформаційно-цифрова компетентність;
- уміння вчитися впродовж життя;
- ініціативність і підприємливість;
- соціальна та громадянська компетентності;
- обізнаність та самовираження у сфері культури;
- екологічна грамотність і здорове життя;

Кожна компетентність є важливою та всі вони є взаємопов'язані [5].

Для забезпечення цілісного освітнього процесу вчитель має володіти відповідними загальними і професійними компетентностями, які є необхідними для виконання ним усіх трудових функцій. Однією із основних на нашу думку є дослідницька компетентність. Одноставної думки щодо визначення поняття «дослідницька компетентність» не існує.

Так, Л. Бурчак розглядає дослідницьку компетентність майбутнього вчителя хімії, як «якість, яка проявляється в умінні спостерігати та аналізувати, висувати припущення, здійснювати дослідницьку роботу; в умінні проводити дослідження; підбивати підсумки та прогнозувати результат дослідницької діяльності в процесі навчання» [2].

На думку О. Норкіної, дослідницька компетентність вчителя математики – це «якість педагога, яка виражається не лише, як вмотивованість та ціннісне ставлення вчителя до





дослідницької діяльності, а й як необхідність знань, умінь, навичок та особистісних якостей, які задля підвищення якості математичної освіти учнів відображаються у готовності здійснювати власну дослідницьку діяльність» [7].

С. Сисоева та Л. Козак дослідницьку компетентність представляють як «особистісно-професійну якість фахівця, яка акцентується на мотивації щодо наукового пошуку, а також на особистісно-значущій якості дослідника, рівень володіння методологією дослідження, особливо, це виражається як здатність до творчої та інноваційної діяльності» [7,13].

Дослідницьку компетентність М. Головань трактує як «якість особистості, яка виражається в бажанні займатися дослідницькою діяльністю, щоб отримати нові знання, застосовуючи методи наукового пізнання, творчий підхід в поставленні цілей, прийнятті рішень тощо та оцінюванні результатів дослідницької діяльності [3].

Аналізуючи роботу К. Степанюк, яка трактує поняття дослідницької компетентності «як інтегральної характеристики особистості, яка містить сукупність вимог до самостійної пізнавальної діяльності, оволодіння способами діяльності у нестандартних ситуаціях та визначає готовність майбутніх учителів до їх використання у професійній діяльності» [12]. Хочемо зауважити, що самостійність хоч і є важливим елементом дослідницької компетентності, але не в значній мірі відбиває її сутність. Але оскільки компетентність пов'язана із здатністю особистості ефективно діяти у нестандартних ситуаціях, тому структурні компоненти дослідницької компетентності мають співпадати з компонентами дослідницької діяльності, а єдність теоретичних і практичних дослідницьких умінь складають модель дослідницької компетентності.

Цікавим на нашу думку є дослідження Н. Сосницької, яка використовує термін «науково-дослідницька компетентність»





розглядаючи проблему формування компетентностей особистості в умовах наскрізної інтеграції в чотирьох напрямках (наука, технології, інженерія і математика – STEM-освіта) та трактує її «як здатність учнів здійснювати проектну і дослідницьку діяльність, спрямовану на розв'язання конкретно-практичних завдань» [11].

Дослідницька компетентність являється однією з ключових структурних елементів професійної компетентності майбутнього вчителя. Саме під час формування інноваційного стилю професійної діяльності та розширення функцій, ролі та місця вчителя в освіті проявляється дослідницький характер. Ми погоджуємось з тією думкою, що для забезпечення якісного освітнього процесу в умовах Нової української школи (НУШ) підходить саме такий вчитель.

Проаналізувавши праці вчених, акцентуємо увагу саме на таких структурних компонентах дослідницької компетентності під час підготовки майбутнього вчителя: мотиваційно-ціннісний, інформаційно-змістовий, діяльнісно-поведінковий, оцінювально-рефлексивний компоненти.

*Мотиваційно-ціннісний компонент* дослідницької компетентності майбутнього вчителя складається із сумарної кількості педагогічних цінностей, окреслює для самого здобувача значущість оволодіння дослідницькою діяльністю та сформованістю мотивації до її реалізації.

*Інформаційно-змістовий компонент* дослідницької компетентності охоплює знання основних понять, інструментарій за допомогою якого можна провести дослідження у галузі педагогіки та, безпосередньо, в сучасній методиці викладання. Цей компонент також включає в себе психолого-педагогічні знання, методологію наукового пізнання; діагностичних методик, засобів, методів тощо.

*Діяльнісно-поведінковий компонент* дослідницької компетентності майбутнього вчителя характеризує не тільки





процес організації досліджень у галузі педагогіки, а й вирішення творчих педагогічних завдань в інноваційній діяльності та зокрема допомагає, осмисливши суть проблеми застосувати свої творчі уміння, здійснити дослідження (психолого-педагогічні) в освітній діяльності.

*Оцінювально-рефлексивний компонент* дослідницької компетентності майбутнього вчителя виражається через педагогічну рефлексію, під час якої вчителю необхідно аналізувати свою педагогічну діяльність в умовах сучасності.

У професійному стандарті вчителя (2021р.), наголошується, що вчитель має володіти такими загальними компетентностями як: громадянська компетентність, соціальна компетентність, культурна компетентність, лідерська компетентність, підприємницька компетентність. А також професійними компетентностями: мовно-комунікативна компетентність, предметно-методична компетентність, інформаційно-цифрова компетентність, психологічна компетентність, емоційно-етична компетентність, компетентність педагогічного партнерства, інклюзивна компетентність, здоров'язбережувальна компетентність, проєктувальна компетентність, прогностична компетентність, організаційна компетентність, оцінювально-аналітична компетентність, інноваційна компетентність, здатність до навчання впродовж життя, рефлексивна компетентність [9].

Відповідно до Стандарту – інноваційна компетентність забезпечується здатністю застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності та застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Вчитель має володіти такими знаннями [9]:

Д1.1.31. Наукові методи, рівні та форми пізнання.

Д1.2.31. Освітні інновації, їхні характеристики.

Д1.2.32. Особливості організації інноваційної педагогічної діяльності.





Д1.3.31. Методи виявлення проблем у педагогічній діяльності, визначення характеру та причин їх появи.

Д1.3.32. Методи роботи з різними джерелами інформації з метою розв'язання проблем і запобігання їм.

А в кінцевому результаті вчитель має набути такі уміння та навички:

Д1.1.У1. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та визначати їхню дієвість.

Д1.2.У1. Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження.

Д1.2.У2. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів.

Д1.2.У1. Аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності запобігання їм.

Д1.3.У2. Збирати, систематизувати і використовувати інформацію, що є важливою для розв'язання проблем і запобігання їм.

Аналізуючи структурні елементи інноваційної компетентності Стандарту вчителя та визначення більшості науковців, схилиємося до думки, що вона тотожна дослідницькій компетентності. Тому зміст дослідницької компетентності може бути охарактеризований тими ж самими складовими.

**Висновки.** Отже, знання, уміння, навички, особисті якості, ціннісні уявлення, які є інтегративною якістю особистості, що проявляються у готовності, здатності та бажанні здійснювати дослідницьку діяльність, щоб отримати





нові знання, застосовуючи наукові методи, планування, прийняття рішення, аналізу, оцінки та обґрунтування результатів дослідницької діяльності і є результатом дослідницької компетентності.

Процес підготовки здобувачів освіти до дослідницької, творчої та самоосвітньої діяльності, готовність до самовдосконалення, формування в них знань, вмінь та навичок дослідницького пошуку є одним із найважливіших завдань освітнього процесу.

Подальші наші розвідки будуть стосуватися пошуку ефективних форм, методів та засобів формування дослідницької компетентності у майбутніх вчителів інформатики, яку вони зможуть передати своїм учням, а ті в свою чергу застосувати її у реальних життєвих ситуаціях.

### Список використаних джерел:

1. Council recommendati. EUR-Lex – Access to European Union law. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018N0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018N0604(01)&rid=7)

2. Бурчак Л.В. Формування дослідницької компетентності майбутнього вчителя хімії в системі вищої освіти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. спец. 13.00.04 “Теорія та методика професійної освіти” Полтава, 2011. 20 с.

3. Головань М.С. Модель формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2012. № 5(23). С. 196–205.

4. Коберник О.М. Теоретико-методичні засади компетентнісного підходу в технологічній освіті. Наукові записки. Серія: Педагогіка. 2007. № 7. С. 33–37.

5. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.







6. Криворучко І.І. Зміст поняття «дослідницька діяльність» у вітчизняній та зарубіжній літературі. Наукові інновації та передові технології. 2022. № 6(8) 2022. С. 174–183.

7. Норкіна О.В. Розвиток дослідницької компетентності вчителів математики засобами інформаційно-комунікативних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. Умань, 2017. 23 с.

8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 27 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

9. Професійний стандарт вчителя початкових класів, вчителя ЗЗСО і вчителя з початкової освіти : Постанова Каб. Міністрів України від 23.12.2020 р.

10. Сисоєва С.О, Козак Л.В. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи : навч. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка : ТОВ «Вид. підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС»», 2016. 155 с.

11. Сосницька Н.Л. Формування науково-дослідницької компетентності при навчанні фізики на засадах STEM-освіти. Науковий вісник Львівської академії. 2019. № 5. С. 422–428.

12. Степанюк К. Дослідницька компетентність як складова дослідницьких умінь майбутніх учителів початкової школи. Витоки педагогічної майстерності. 2012. № 9. С. 271–275.

13. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>.

